

Beslut om ibruktagande av automatiserat beslutsförfarande: Prövning av hinder mot äktenskap i Intygstjänst

Myndighet som ansvarar för beslutsförfarandet	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
Beslutsförfarande	Äktenskap och parförhållande, Intygstjänst, Prövning av hinder mot äktenskap och antagande av gemensamt efternamn.
Datum då beslutsförfarandet infördes	02.06.2026 En ansökan som anhängiggjorts vid datumet för ibruktagande eller senare kan avgöras automatiserat.
Beslutsdatum	28.05.2026 DIARIUM: DVV/V/01583/2026

Beslut

Detta beslut är ett beslut enligt 28 d § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (informationshanteringslagen, 906/2019) om att Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata inför ett automatiserat beslutsförfarande i Intygstjänst (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas elektroniska ärendetjänst). Beslutsförfarandet ges i situationer där det av uppgifterna i befolkningsdatasystemet kan verifieras att sökandena inte har några hinder enligt äktenskapslagen för att ta ett gemensamt efternamn i samband med vigseln, när någondera av sökandens efternamn tas som gemensamt namn (som inte har getts sökanden via äktenskap) eller när båda behåller sitt nuvarande efternamn.

Motivering

Inledning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har med detta beslut om införande bedömt förutsättningarna för införande av ett automatiserat beslutsförfarande. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har i bedömningen beaktat förutsättningarna som föreskrivs i äktenskapslagen (234/1929), lagen om för- och efternamn (946/2017), förvaltningslagen (434/2003), informationshanteringslagen, den allmänna dataskyddsförordningen (dataskyddsförordningen, (EU) 2016/679) samt i den övriga lagstiftningen.

Automatiskt beslutsfattande gäller endast ärenden där sökandena är finska medborgare, minst 18 år, sökandena inte har ett nära släktskap och släktskapsförhållandet har inte uppstått genom adoption och de har inte ett giltigt äktenskap eller registrerat partnerskap. Ett

Befolkningsdatatjänster

28.5.2026

efternamn som används av den andra sökanden kan anses vara lagligt att anta som sökandenas gemensamma efternamn, om efternamnet inte har erhållits från ett tidigare äktenskap. Enligt 13 § i Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas certifikattjänster (661/2009) har man i befolkningsdatasystemet sparat uppgifter om sökandena på basis av vilka hinder mot äktenskap och lagligheten hos det efternamn som tas i samband med vigseln kan undersökas automatiskt med på förhand fastställda behandlingsregler.

Förutsättningar enligt förvaltningslagen

Förutsättningar för automatiserat avgörande av ett ärende

Enligt 53 e § 1 mom. i förvaltningslagen är det fråga om ett automatiserat avgörande när en myndighet genom automatisk databehandling träffar ett avgörande som avslutar behandlingen av ett ärende utan att avgörandet granskas och godkänns av en fysisk person. Enligt 2 mom. i nämnda paragraf kan en myndighet avgöra ett ärende automatiserat, när det i ärendet inte ingår omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall eller när de i ärendet ingående omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall har bedömts av en tjänsteman eller någon annan som handlägger ärendet. Avgöranden ska grundas på behandlingsregler som har utarbetats med stöd av tillämplig lag och förhandsprövning.

Prövning av hinder mot äktenskap och ett ärende som gäller lagligheten av ett efternamn som tas i samband med vigseln avgörs genom att beslutsfattande av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Då är det fråga om ett avgörande som avslutar behandlingen av ärendet och förutsättningarna för ett automatiskt avgörande av ärendet blir tillämpliga även om avgörandet i praktiken är villkorligt tills sökandena vigs. Om inget äktenskap ingås preskriberas intyget inom 4 månader från den dag avgörandet gavs.

Befolkningsdatasystemet innehåller heltäckande uppgifter om sökandena och deras släktskapsförhållanden. Således är det utifrån uppgifterna i befolkningsdatasystemet möjligt att kontrollera om sökandena har hindersprövning eller laglig rätt till ett gemensamt efternamn. Det automatiserade beslutsförfarande som är föremål för beslutet om ibruktagande grundar sig direkt på lagstiftningen och uppfyller till denna del förutsättningarna för automatiserat beslutsförfarande.

I behandlingsreglerna definieras avgränsningar utifrån vilka avgörandet av ärendet alltid överförs till tjänstemannen för behandling. Avgränsningarna bygger på ett behov av att se till att partens rättsskydd tillgodoses och även i övrigt att ärendet utreds på behörigt sätt.

Det automatiserade beslutsförfarandet har begränsats till ansökningar som anhängiggjorts vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata via Intygstjänsten (Myndighetens för digitalisering och befolkningsdatas elektroniska ärendetjänst). Intygstjänsten styr användaren och säkerställer att den anhängiggjorda ansökan innehåller alla uppgifter som är nödvändiga för att ärendet ska kunna behandlas och avgöras automatiserat.

Rättsskyddsvillkor vid automatiserat avgörande

Enligt 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen är en förutsättning för automatiserade avgöranden att den fysiska person som avgörandet avser avgiftsfritt till alla delar får begära omprövning av avgörandet genom en omprövningsbegäran enligt 7 a kap. eller med ett jämförbart yrkande som behandlas hos den myndighet som har fattat beslutet eller hos en myndighet som hör till samma personuppgiftsansvarige som den beslutande myndigheten.

Befolkningsdatatjänster

28.5.2026

Med stöd av 53 f § 2 mom. i förvaltningslagen tillämpas dock inte 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen om en parts yrkande som inte gäller någon annan part godkänns genom automatiserat avgörande.

Omprövning av avgöranden som meddelas automatiskt kan inte begäras genom rättelseyrkande eller ett därmed jämförbart yrkande. Endast sådana ärenden där det inte finns hinder för äktenskap eller gemensamt efternamn och ansökan kan godkännas avgörs automatiskt på det sätt som beskrivs ovan. Rättsskyddsvillkoret tillämpas inte i en dylik situation.

Meddelande om automatiserat avgörande

Med stöd av 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen ska det av förvaltningsbeslutet framgå om ärendet har avgjorts automatiserat samt var det beslut om införande som avses i 28 d § i informationshanteringslagen finns att tillgå.

I ett förvaltningsbeslut som fattas automatiserat utifrån detta beslut om ibruktagande antecknas att ärendet har avgjorts automatiserat på det sätt som avses i 53 e § i förvaltningslagen. I förvaltningsbeslutet antecknas dessutom adressen till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats, där detta beslut om ibruktagande är tillgängligt.

Med stöd av 53 g § 3 mom. i förvaltningslagen antecknas namnet på den person som ger tilläggsuppgifter inte i beslutet. Genom beslutet antecknas dock kontaktuppgifter som en part vid behov kan begära tilläggsuppgifter om beslutet.

Förutsättningar enligt informationshanteringslagen

Dokumentering av uppgiftsfördelning och behandlingsregler

Enligt 28 a § 1 mom. i informationshanteringslagen ska myndigheten dokumentera uppgiftsfördelningen mellan de personer som ansvarar för att skyldigheterna enligt 6 a kap. i informationshanteringslagen fullgörs. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har dokumenterat uppgiftsfördelningen i en separat handling. Uppgiftsfördelningen grundar sig på arbetsordningen, uppgiftsbeskrivningarna och andra handlingar.

Enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen ska myndigheten säkerställa att behandlingsreglerna för ett automatiserat beslutsförfarande dokumenteras så tydligt och heltäckande att deras lagenlighet kan påvisas. Av reglerna för behandling ska särskilt framgå hur man säkerställer att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande, hur ärendet utreds tillräckligt och korrekt, inklusive hörande, samt hur avgörandet motiveras eller varför det inte behöver motiveras.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har utarbetat en dokumentation av behandlingsreglerna enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen av vilken det framgår hur det automatiserade beslutsförfarande som detta beslut om införande är föremål för fungerar. I dokumentationen beskrivs alla skeden i det automatiserade beslutsförfarandet som påverkar avgörandet av ärendet samt behandlingsregler för varje skede av beslutsförfarandet. I fråga om behandlingsreglerna beskrivs de urvalsfaktorer utifrån vilka ärendet styrs till automatiserat avgörande. I behandlingsreglerna beskrivs också varför just dessa urvalsfaktorer har valts. I dokumentationen beskrivs den lagstiftning som tillämpas på det automatiserade beslutsförfarandet och en bedömning av hur man säkerställer att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande. I behandlingsreglerna fastställs också hur ärendet ska utredas tillräckligt och korrekt och på vilka grunder parten inte behöver höras och beslutet inte motiveras. De uppgifter som behövs för att avgöra ärendet, informationskällorna och förfarandena i

Befolkningsdatatjänster

28.5.2026

anslutning till inhämtandet av uppgifter samt säkerställandet av att uppgifterna är aktuella och felfria har också beskrivits. Dokumentationen innehåller också information om kvalitetskontrollen av det automatiserade beslutsförfarandet samt om hur kraven på informationssäkerhetsåtgärder uppfylls.

Lagenligheten av innehållet i dokumentationen av behandlingsregler enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen har granskats i enlighet med 28 a § 3 mom. i informationshanteringslagen och dokumentationen har godkänts. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata förvarar den godkända dokumentationen av behandlingsregler i minst fem år från början av kalenderåret efter att det automatiserade beslutsförfarandet tagits ur bruk.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har i enlighet med 28 a § 4 mom. i informationshanteringslagen säkerställt att man på basis av dokumentationen av behandlingsreglerna och genomförandet av de informationssystem som används för att avgöra ärendet i minst fem år efter att ärendet avgjorts kan visa med vilka behandlingsregler ett enskilt ärende har avgjorts automatiserat.

Kvalitetssäkring, kvalitetskontroll och hantering av felsituationer

Enligt 28 b § i informationshanteringslagen ska en myndighet innan ett automatiserat beslutsförfarande införs och när förfarandet ändras under användningstiden säkerställa att förfarandet motsvarar den dokumentation som avses i 28 a § 2 mom., dvs. behandlingsregler som upprättats för förfarandet. Dessutom ska myndigheten säkerställa ett gott språkbruk i automatiserat upprättade handlingar som ges till en part och att de centrala åtgärderna inom kvalitetssäkringen har dokumenterats.

Enligt 28 c § i informationshanteringslagen ska myndigheten övervaka kvaliteten och innehållets felfrihet i ärenden som avgörs automatiserat. I bestämmelsen föreskrivs också om riskhantering och planering av förfarandet för att korrigera upptäckta fel.

Tillvägagångssätten för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll som följs vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har dokumenterats och de personer som ansvarar för kvalitetssäkringen och kvalitetskontrollen har definierats.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har innan ibruktagandet av det automatiserade beslutsförfarandet säkerställt att det automatiserade beslutsförfarandet motsvarar de uppgjorda behandlingsreglerna genom att testa förfarandet på ett heltäckande sätt. Dessutom har Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata säkerställt att de handlingar som utarbetat automatiserat grundar sig på ett gott språkbruk. Språket i beslut som fattats av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata underhålls regelbundet.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har dokumenterat hur det automatiserade beslutsförfarandet övervakas efter införandet. Utöver en omfattande automatiserad testning genomförs kvalitetskontrollen i regel även genom att med slumpmässigt urval välja vissa automatiserat avgjorda ärenden för manuell granskning. Förfarandena för hantering av eventuella felsituationer har planerats och dokumenterats.

Information

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata informerar på sin webbplats på det sätt som avses i 28 e § i informationshanteringslagen om automatiserat avgörande av ärenden, grunderna för att använda det automatiserade beslutsförfarandet och andra uppgifter som är

Befolkningsdatatjänster

28.5.2026

centrala med avseende på kundens rättigheter. Det gällande beslutet om införande publiceras på adressen www.dvv.fi/sv/beslut-om-inforande. Man kan också få ett beslut om införande samt information om det automatiserade beslutsförfarandet genom att besöka kundtjänsten vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas serviceställe eller genom att ringa telefontjänsten.

Användning av uppgifter

Enligt 28 f § i informationshanteringslagen ska en myndighet på grundval av en riskbedömning se till att det genom lämpliga tekniska åtgärder säkerställs att de uppgifter som används vid automatiserat avgörande är uppdaterade och felfria.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har genom riskbedömning bedömt aktualiteten och felfriheten hos de uppgifter som utnyttjas vid automatiserat avgörande och genomfört de tekniska åtgärder som bedöms vara nödvändiga och som främjar kvaliteten på ansökan och de uppgifter som utnyttjas i behandlingen av ärendet.

Dataskyddslagstiftningen

Automatiserat beslutsfattande

Automatiserat beslutsfattande som gäller fysiska personers ärenden ska också uppfylla kraven i dataskyddsförordningen.

Artikel 22 i dataskyddsförordningen förutsätter nationell lagstiftning om automatiserat individuellt beslutsfattande. Den rättsliga grunden för den nationella lagstiftningen om automatiserat beslutsfattande finns i 8 b kap. i förvaltningslagen och 6 a kap. i informationshanteringslagen. Med lagstiftningen har man fastställt de skyddsåtgärder som iakttas i det automatiserade beslutsfattandet. Beslut som fattas i det beslutsförfarande som avses i detta beslut om införande grundar sig på lagen och uppfyller villkoren i artikel 22 i dataskyddsförordningen.

Enligt dataskyddsförordningen omfattar skyddsåtgärderna för automatiserade avgöranden bland annat att den registrerade har rätt att kräva att en människa deltar i behandlingen av uppgifterna. I en situation där en parts yrkande godkänns på det sätt som förutsätts kan parten dock inte längre anses ha behov av dataskyddsrettsligt skydd för att få beslutet behandlat av en människa (RP 145/2022 rd, s. 154). Den skyddsåtgärd som dataskyddsförordningen förutsätter genomförs i beslutsförfaranden som avses i detta beslut om ibruktagande så att endast sådana ansökningar där ärendet beviljas avgörs automatiserat.

Information till registrerade

Bestämmelser om den personuppgiftsansvariges informationsskyldighet och förfarandena i anslutning till den finns i artiklarna 12, 13 och 14 i dataskyddsförordningen. Den personuppgiftsansvarige ska direkt med stöd av dataskyddsförordningen informera den registrerade om det automatiserade beslutsfattandet. Syftet med bestämmelsen om information i dataskyddsförordningen är att den registrerade ska få en heltäckande och tydlig bild av behandlingen av personuppgifterna som helhet.

Befolkningsdatatjänster

28.5.2026

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har i det automatiserade beslutsförfarandet beaktat bestämmelserna om information till registrerade. Den som ansöker om namnändring får nödvändiga uppgifter om möjligheten till automatiserat avgörande på Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats. Sökanden får i Intygstjänsten information om att ansökan kan avgöras automatiserat när det är fråga om en ansökningstyp som omfattas av det automatiserade beslutsförfarandet. Den som ansöker om hindersprövning informeras också om att det finns mer information på Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats om hur det automatiserade beslutsförfarandet används.

Konsekvensbedömning avseende dataskydd

I artikel 35 i dataskyddsförordningen föreskrivs om konsekvensbedömning avseende dataskyddet. Enligt punkt 3 a i artikeln ska en konsekvensbedömning av dataskyddet göras vid en systematisk och omfattande bedömning av en persons personliga aspekter som grundar sig på automatiserad behandling, inbegripet profilering, och på vilken beslut grundar sig som har rättsliga följder för personen eller på liknande sätt i betydande grad påverkar personen.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har utarbetat och godkänt en sådan konsekvensbedömning av det automatiserade beslutsförfarandet som avses i dataskyddsförordningen i Intygstjänsten innan det införs.

Förteckning över handlingar som ligger till grund för införandebeslutet

Beslutet om införande grundar sig på följande handlingar:

- dokument om uppgiftsfördelningen enligt 28 a § 1 mom. i informationshanteringslagen DVV/V/01583/2026
- dokumentation av behandlingsregler enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen DVV/V/01583/2026
- dokumentation DVV/V/01583/2026 om kvalitetssäkring enligt 28 c § 3 mom. i informationshanteringslagen och dokumentation om kvalitetskontroll enligt 28 c § 2 i informationshanteringslagen
- konsekvensbedömning avseende dataskydd DVV/V/01583/2026

Förvaringstid

Om det automatiserade beslutsförfarandet tas ur bruk, bevarar Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata detta införandebeslut i minst fem år efter detta. Tidsfristen börjar löpa från ingången av kalenderåret efter att förfarandet togs ur bruk. Förvaringstiden grundar sig på 28 d § 3 mom. i informationshanteringslagen.

Ändringssökande

Ändring i detta införandebeslut får inte sökas (6 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019)).

Befolkningsdatatjänster

28.5.2026

Kontaktuppgifter

Mer information om frågor i anslutning till beslutet om ibruktagande på adressen vihkiminen@dvv.fi. Närmare information om kontaktkanalerna för begäran om eventuella tilläggsuppgifter och begäran om uppgifter finns på Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbsida.

Beslutsfattare

Enligt arbetsordningen för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata godkänner enhetsdirektören ett beslut enligt 28 d § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) om användning av automatiserat beslutsförfarande (beslut om införande). Vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgörs ärendena efter föredragning. Överdirektören kan avgöra ett ärende vars avgörande har delegerats till en underlydande tjänsteman. Föredragande för detta beslut är serviceägare för äktenskaps- och parrelationsärenden och avgörare överdirektören, kunder.

Pekka Rehn

överdirektör

Paula Ojaniemi

ledande sakkunnig